

Вих. № 220 від 10.12.2020

**Прем'єр-міністру України
Д.А. Шмигалю
Кабінет Міністрів України**

**Копія:
Міністру охорони здоров'я
України
М.В. Степанову
Міністерство охорони
здоров'я України**

**Міністру цифрової
трансформації України
М. А. Федорову
Міністерство цифрової
трансформації України**

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Від імені організації БФ «Пацієнти України» висловлюємо своє занепокоєння щодо умов запровадження рецептурного відпуску антибактеріальних лікарських засобів з метою впорядкування їх обігу на ринку України та можливих, наразі, **наслідків для пацієнтів.**

Намір посилення контролю за відпуском антибактеріальних ліків є, безумовно, правильним, і ми його підтримуємо. Наслідками поточного стану речей, а саме відсутності контролю за відпуском паперових рецептів, є нестача ліків на ринку, спекулятивне підвищення цін, процвітання самолікування і, в результаті, зростання антибіотикорезистентності.

На сьогоднішній день у загальному доступі немає проєктів документів, які регулюють питання впровадження електронного рецепту на антибактеріальні лікарські засоби. Наскільки нам відомо, іншого технічного рішення, ніж запровадження е-рецепту через програму реімбурсації «Доступні ліки» – наразі не існує. Проте такий шлях

суперечить чинному законодавству, а саме Закону України №2168 «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення».

Через специфіку складу багатьох антибіотиків (до складу яких входить не одна, а кілька діючих речовин) лікарі не зможуть виписувати пацієнтам низку препаратів, оскільки е-рецепт наразі не дає можливості виписати препарат з більше ніж одною діючою речовиною. Таким чином, **пацієнти можуть втратити доступ до низки антибіотиків, що мають комбінований склад.**

Також, пацієнт **не буде отримувати жодного відшкодування за антибіотики, оскільки фактично вони не входять до програми реімбурсації, у Державному бюджеті компенсації за антибактеріальні лікарські засоби не передбачено.** Як наслідок, через непослідовні правила для дійсно «Доступних ліків» і для антибіотиків, пацієнти будуть плутатися, **довіра до програми реімбурсації пацієнтів, які користуються нею на постійній основі буде знижуватися.**

Неврегульованість цього питання несе ризик встановлення домовленостей між лікарем та аптекою про купівлю ліків в конкретній аптеці.

Також, через непрямий регуляторний примус аптеки будуть змушені укладати договори на програму «Доступні ліки», незважаючи на її добровільний характер, враховуючи, що антибіотики є об'єктивно необхідними для лікування цілої низки захворювань, особливо в осінньо-зимовий епідемічний період. На аптеки буде покладене додаткове навантаження, оскільки вони змушені будуть встановлювати додаткове програмне забезпечення, укладати договір з НСЗУ, що також потягне за собою додаткове звітування, при цьому не отримуючи стимулів від держави. Тож, через додаткові адміністративні витрати для аптек, є **значний ризик зростання ціни на антибіотики.**

БФ «Пацієнти України» **вважає за необхідне запровадження електронного рецепту, як ефективного механізму призначення та відпуску всіх категорій лікарських засобів, які відповідно до інструкцій до застосування, мають рецептурний режим відпуску, а не лише антибактеріальних.** Ми вважаємо, що такий механізм має мати комплексне окремо розроблене ІТ-рішення та нормативне забезпечення, розроблене із залученням широкого кола стейкхолдерів та із організованим громадським обговоренням. На нашу думку, така робота має розпочатись у найближчий час та стати

частиною Електронної системи охорони здоров'я, як одного з основних компонентів діджиталізації системи охорони здоров'я в Україні.

Закликаємо Уряд та МОЗ України забезпечити належну фінансову та організаційну основу для такої роботи.

**З повагою,
Інна Іваненко,**

Виконавчий директор БФ «Пацієнти України»